

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49

Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balász Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Ví-
cov, Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahoře). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.

*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2

91087/09

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2008

Náklad 450 kusů

Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.

LOUČKA (OKR. ZLÍN)

Nález bronzového meče, cca 1600 m SV od středu obce Loučka. KLPP. Ojedinelý nález. Souřadnice: 17,06752410°E a 49,38651850°N v souřadnicovém systému WGS84.

Na jaře roku 2007 učinili Vojtěch Václavík a Petr Fiuřáček při lokalizaci pozic sovětské armády z II. světové války nález bronzového meče. Nález byl předán do Muzea jihovýchodní Moravy, za které jej přímo na místě nálezu převzal PhDr. Jiří Kohoutek, CSc. Bylo provedeno zaměření ruční stanicí GPS. Vzhledem k lesnaté poloze bylo místo nálezu zaměřeno patnáctkrát, vždy po určitém vzdálení (cca 20 m) různými směry. Získaných 15 bodů bylo interpolováno a za souřadnice nálezu do záhlaví článku vybrán ten, který ležel nejbližší interpolovanému průměru. Místo nálezu se nachází na V orientovaném svahu nad vodotečí pod skalnatým ostrohem. V okolí se nachází několik přírodních pramenišť.

Popis nálezů: Bronzový meč s plnou litou rukojetí náležející do okruhu liptovských mečů. Dochovaná délka 600 mm, hmotnost 885 g. Trojvývalkovitě členěná rukojeť zdobena motivem spojených S a pásy geometrické výzdoby na vývalcích. Ve výzdobě patky rukojeti dominují tři šrafované trojúhelníky. Rukojeť zakončena kruhovou hlavicí s otvorem a knoflíkem. Na knoflíku motiv křížku v trojitěm kruhu, zbytek plochy knoflíku rozdělen tečkovanými linkami na čtyři pole s motivy trojitých půlkruhů. Plocha hlavice rozčleněna na osm polí prorýsovaných trojitou vlnicí a střídajícími se motivy kroužku a křížku v kruhu. Na okraji hlavice dvojitá rytá linie. Při patce rukojeti oboustranné hladké ricasso o délce 55 mm. Čepel při odloženém hrotu zdobena dvěma svazky rytých linií.

Meč, evidovaný ve sbírkách Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně, je vystaven v Městském muzeu ve Slavičíně.

Jiří Kohoutek, Pavel Moš

Resumé

Loučka (district of Zlín). The bronze sword dated back to the late Bronze age was found cca 1600 m NE from the centre of Loučka. Coordinates: 17,06752410°E a 49,38651850°N in the WGS-84 map datum.

LUKOV (OKR. ZLÍN)

Hrad Lukov. KLPP. Hradisko? Záchranný výzkum. Uložení: Muzeum jv. Moravy ve Zlíně.

V rámci stavebních a konzervačních úprav v areálu lukovského hradu zajišťovaných Spolkem přátel hradu Lukova se snižovala úroveň terénu mj. i v prostoru tzv. raně gotické brány. Ve vnitřní části jejího západního průčelí, jež ústí do jižního parkánu, byla vyhloubena menší zjišťovací sonda o rozm. 0,9 × 1,20 m, která dosáhla až na podloží. Nejnižší položená kulturní vrstva (středně hnědý hlinitopísčité zasypané), překrývající skalnatý výchoz vrcholového hřebene i větší volně ložené kameny, obsahovala několik keramických zlomků, jež můžeme zařadit do ob-

dobí KLPP, nejspíše do její slezské fáze. Pozdně bronzové osídlení tohoto skalnatého vrcholu na jižním okraji Hostýnských vrchů, na němž byl v první polovině 13. století zbudován středověký hrad, bylo doloženo již v dřívějších výzkumných sezonách sekundárními nálezy pravěké keramiky v obsahu středověkých vrstev, zejména v prostoru jižního parkánu.

Jana Langová

Obr. 9: Hrad Lukov. Zjišťovací sonda v prostoru raně gotické brány s výchozem skalního podloží. Abb. 9: Burg Lukov. Die Sondierung im Raum des frühgotischen Tores.

Resumé

Lukov (Bez. Lukov). Burg Lukov. Spätbronzezeit (Lautsitzer Urnenfelderkultur). Höhensiedlung. Rettungsgrabung.

MORAVSKÝ KRUMLOV (OKR. ZNOJMO)

Krumlovský les. Únětická kultura? Těžební areál. Systematický výzkum.

V roce 2007 byly provedeny poslední terénní práce nutné k ucelení obrazu pravěké těžby v Krumlovském lese: Výzkumy, podporované grantem GAČR 404/06/1720, probíhaly v prostoru těžebních revírů I a II, kde navázaly na aktivity z prvních let výzkumu a z loňského roku. V bodu II-11-2 byl přes nejvýraznější depresi („pinku“) ve skupině veden řez těžební šachtou. Na západním konci je pinka narušena pozdějším úvozem. Stěny šachty se objevily pouze v horní části vých. konce sondy (kde však jsou její hranice oproti zásypu nepříliš zřetelné) a potom útržkovitě v JZ rohu v hloubce 3–4 m, kde se rýsuje zcela jasně jakožto jemný terciární písek. Vrty do stěny se zjistilo, že průměr šachty činil asi 4,5 m. Východní část jejího dna tvoří rovněž sterilní jemný písek bez rohoveců, západní část, o 1,5 m hlouběji, značně zpevněný šterkovitý sediment s granodioritovým detritem a valouny rohovce typu Krumlovský les. Tato poloha v současné hloubce 5 m představovala vlastní těžbou sloj. Ponechaný stupeň jemného písku klesá ke šterkovité

sloji jakými točitými schůdky, jež se jasně vyrýsovaly na profilu. Výplň šachty obsahovala jen nevelké množství štípané industrie. Ta se však vyskytuje ve velkém množství na pravěké haldě, jak prokázala sonda do hl. 50 cm na vých. okraji pinky. Zde se objevoval především drobný odpad, zatímco ve výplni šachty bylo více jader, která vesměs nesměřují k paralelní čepelové redukci a jsou takřka výhradně úštepová a přitom nikoli počátková. Jejich nepravidelné a diskovité tvary jsou typické pro všechny ostatní šachty v jižních revírech, radiometricky i podle keramiky datované většinou do starší doby bronzové.

V hloubce cca 100–130 cm se v zásypu objevilo mísovitě přehloubení s nevýraznou drobnotvarou industrií, s mnoha kameny, popelem, ale bez střeptů. Uhlíky z šachet i z druhotného zahloubení byly zaslány na radiometrické datování.

V revíru II jsme se zaměřili na otázku druhotných zásahů v zásypech starších (vesměs starobronzových) šachet. Prozkoumali jsme ústí asi deseti šachet, ve většině se objevily polohy s místní koncentrací ŠI (hlavně diskovitých jader), uhlíků a velkých granodioritových bloků (zpravidla v hl. mezi 1–1,5 m, zásyp vždy pokračoval hlouběji). Keramika a intaktní ohniště chyběla, řada vzorků uhlíků byla zaslána k antrakologickému a radiometrickému rozboru. Sondován byl i mohylovitý útvar II-23-1, který překrýval koncentraci nápadně zaoblených valounů rohovce a granodioritu.

Martin Oliva

Obr. 11: Novosedly. Situační plán obce s vyznačenou polohou jednotlivých objektů. Abb. 11: Novosedly. Grundplan der Gemeinde mit Lage der einzelnen Objekte.

NOVOSEDLY (OKR. BŘECLAV)

Intravilán obce. ÚK. Pohřebiště (?) Záchranný výzkum.

V roce 2002 prováděl Archeologický ústav AV ČR Brno pod vedením B. Komoróczyho dohled při výkopu kanalizace v intravilánu obce Novosedly. Ve středu obce, zhruba 20 m východně od kostela, byla objevena skupina pěti objektů, která naznačuje, že se zde trasa výkopu zřejmě dotkla pohřebiště ze starší doby bronzové (obr. 11).

Archeologicky nepříznivou situaci vytvářely dva cca 0,6–1,2 m široké souběžné výkopy v orientaci S–J, které byly od sebe vzdáleny 2 m. Dva objekty se nacházely ve východním výkopu, tři v západním. Jejich půdorysy byly vesměs oválné, s podélnou orientací V–Z. Bohužel ani jeden z objektů nebylo možné prozkoumat v celku, přičemž pouze ve dvou jámách se podařilo zajistit nálezy, které dokládají jejich hrobový charakter. Dvě keramické nádoby z hrobu K112 objekt datují do staroúnětického období, bronzové ozdoby z hrobu K113 (nákrčník se zatočenými konci, tři náramky a zbytky vlasové ozdoby) je možné rámcově přiřadit k únětické kultuře.

Objekt K112 představuje jámu původně oválného půdorysu, z níž se podařilo zachytit ca 3/4 objemu (maximální délka 160 cm, maximální šířka 108 cm, hloubka

Obr. 10: Moravský Krumlov. Krumlovský les, revír I, sekundární zásah ve výplni těžební šachty I-11-2. Abb.: Moravský Krumlov. Krumlovský les, sekundäre Eintiefung in der Ausfüllung des Schachtes I-11-2, ältere Bronzezeit.

Résumé

Moravský Krumlov (Bez. Znojmo). Krumlovský les (Kromauer Wald). Hornsteinabbau aus der älteren Bronzezeit (5 m tief) mit sekundären Eintiefungen mit aschigem Sediment in der Ausfüllung.